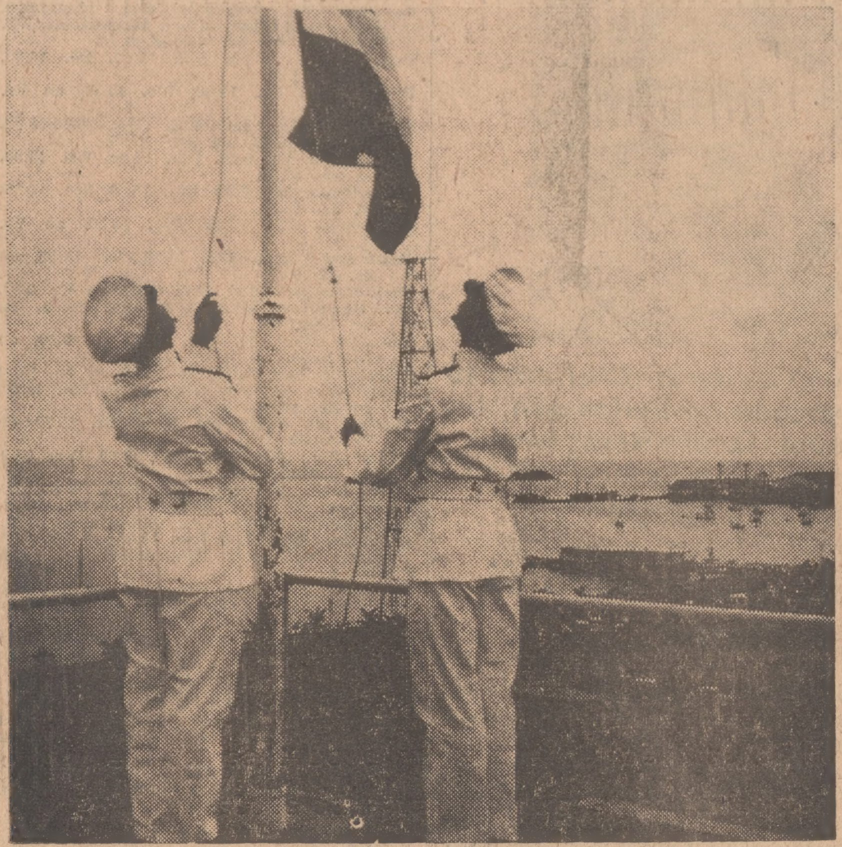
ARUBAANSE COURANT

Diario pa Aruba

ANJA 20 DIAMARS 5 MEI 1959 Nr. 3425

Tres escena na pia di Forti Willem III durante e acto di solemnidad conmemorativo pa esnan cu a cai den segunda guerra mundial. Riba e foto mas ariba nos ta mira con dos marinier ta hisa e bandera halfstengel den top di Forti Willem III. Despues ponementu di krans door di dokter O. Bijl y senjor H. Kemmink na nomber di „Onze Vloot", y por ultimo e chikitina Miriam Piña den pensamentu profundo dilanti dje plaquette y tur e krasnan y boeketnan despues dje ceremonianan. Pa nos no lubidanan....

Solemnemente Aruba a conmemora esnan cu a cai den segunda guerra mundial

ORANJESTAD: — Durante un solemnidad conmemorativa sobrio pero impresionante na pia dje forti bieuw „Willem III", na unda e plaquette ta pega riba e murayanan bieuw cu nomber di tur e Antillanonan cu durante e segundo guerra mundial a perde nan bida, Aruba a recorda su defuntonan.

Mescos cu anjanan anterior tabatin e wardanan di honor di marinier presente, completo cu nan „kleine Kapel", filanan di invitadonan y hopi interesadonan tur rond para. Apesar cu segun nos e cantidad di kransnan cu a worde poni e biaha aki tabata menos cu anjanan anterior, e interes di parti dje publico si tabata mas grandi, locual ta un sinjal satisfactorio: nan ta cuminza sinti e obligacion di honra nan defuntonan y cu ta bon pa por lo menos un bes pa anja recorda esnan cu a pasa tantu tromento te perde nan bida durante e ultimo guerra mundial. Laga nos spera cu den futuro nan lo sigui respeta esaki mas y mas y cu e programanan di radionan local tambe lo worde dedica na un caracter special pa e ocasion aki durante e dia di conmemoracion dje defuntonan.

Despues cu e tamboer y pijper a toca nan pieza tradicional y e bandera riba forti a worde hisa halfstengel, y e hymno nacional Wilhelmus a worde toca, tijdl. Gezaghebber E. Arends ta hanja palabra y ta bisa lo siguiente:

Binti aña pasa a cuminsa un guera cu pronto a cubri henter mundo i den cual tanto hende, den forma di mas horrible, a perde nan bida. Seis aña despues a bini un fin na e lucha aki.

Naturaleza di hende ta sin embargo di tal forma cu, maske cuanto nos stima nos prohimo .... maske con uni nos sinti nos mes cu nos prohimo .... n'e momento cu nos ta mira cu morto a ranca un ser stima for di nos, n'e mes momento ey nos ta duna nos mes cuenta tambe cu: esnan cu a keda biba MESTER sigui biba .... hopi di esnan cu nos ta stima ta bai prome cu nos den sendero di eternidad .... pero bida ta sigui .... i nos .... ya sea den salud of den enfermedad .... den luho of den pobreza .... den amor of den sufrimento .... nos ta sigui biba ....

Pero .... entre e hopi obligacionnan cu bida, e hecho di sigui biba, ta trece cunele, nos tin e obligacion di honra nos difuntonan. I ta p'esey nos a bini hunto aki awe. Riba e plaquette aki nos ta mira e nombernan di esnan cu riba Antillas Hulandes a duna nan bida den e lucha infernal cu a termina na 1945. Nan a bringa pa un mundo miho. Nan a lucha pa principionan humano: pa husticia, pa libertad, pa democracia. I den e lucha aki nan a ofrece e sacrificio di mas grandi cu un hende por ofrece: nan biba! Ata nan nombernan ey, nan tur, kende nan memoria nos ta honra awe, nan tur, kendenan, ya sea riba tera, den fuerza aerea of riba lama, a lucha i muri pa nos patria .... ey tambe nos ta mira e nomber di nos inmortal i valiente heroe Arubiano BOY ECURY. Nan sacrificio a ser ofreci na *nos* bienestar, pa *nos* libertad, pa nos existencia i *nos* deuda pa cu nan ta asina grandi, cu lo menos cu nos por haci pa nan riba un dia manera esaki ta: presenta honor na nan respetuosamente i pone nan como ehemplo na nos cumunidad di awe. Masha danki.

Despues di discurso di tijdl. Gezaghebber, pastoor Burgemeester di Oranjestad a dirigi algun palabra, y ultimo orador na e ocasion aki tabata domi A. H. C. Jakobs.

Asina a jega e momento di pone e kransnan pa sucesivamente: Territorio Insular di Aruba, Mariniernan, Kon. Vereniging „Onze Vloot", P.W. F.A., sra Angelica Anthony, viceconsul Ingles R. C. Andrew, Juan Eskildsen den nomber di consul di Panama, senjor O. S. Mingus pa Lago, un representante di consulado Venezolano, e consul Americano na Aruba George Moffitt, senjor W. F. Barbour den nomber di Eagle y den nomber di tres persona anonimo.

Cu tocamento di „The Last Post" e ceremonianan a keda termina.

"Masha hende qu tin hopi
conocemento tin poco comprensión"
—Democritus

La Prensa
DIARIO DE INFORMACIONES UNIVERSALES

"Solamente esnan qu ta construi
riba idea ta construi pa eternidad"
—Emerson

ARUBA

Aruba a recorda su heroenan.

Oranjestad — Dilanti di toren
Willem III, autoridadnan di Aruba
y familiares a recorda esnan cu a
muri durante segunda guerra mun-
dial. Manera ta costumber tabatin
ponemento di krans pa autoridad-
nan y tambe pa e familiares. Un
ceremonia cu a tuma solamente un
mei ora pero cu a pone nos recor-
da e valientenan aki cu orgullo, y
a la bez sinti amargura tambe pa
motibo cu nos no ta recorda of du-
na nan e mérito cu nan merece.
Nos kier puntra pakiko nos cu ta
forma parti di e comunidad aruba-
no aki no ta lanta un monumento
mas adecuado pa tur esnan cu a
duna nan bida pa nos durante
guerra en bez di mester bini en
frente di e toren di Willem III cu
bao di ningun sentido ta un lugar
apropiá pa recorda e personanan
aki.

Ta sigur cu mester tin un mejor
manera of idea pa por duna nan e
merito mereci. Pakiko no lanta un
monumento hunto cu esun di Boy
Ecury riba e mes plaza? Pakiko no
traha un monumento mei-mei di
Parque y Bali? Pakiko no kita e pi-
lar inutil dilanti warda di polis, cu
no tin nada atractivo pa turismo y
lanta algo mucho mas netchi pa
nos ciudad?

Si iniciativa no ser tumá pa au-
toridadnan, anto unda ta keda e
personanan cu semper ta tuma ini-
ciativa pa un of otro colecta pero
pa nos mes balentenan nan no ta
mustra interes. No ta un peticion si-
no un deber di nos tur di Aruba pa
trece un mejora den e situacion
aki. Cada persona cu ta biba aki y
cu di un manera of otro tabatin al-
go di haci cu algo terrible manera
guerra sin duda lo comprende cu
ta nos deber na trece un mejora den
e situacion aki. Y sin duda, cual-
kier persona lo por mira cu orgullo
e monumento ey unda Aruba ta re-
corda esnan cu a cai pa libertad y
paz den segunda guerra mundial.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Telefoon: Redactie 11479 - Administratie 12305
Tijd. hoofdredacteur J. F. A. Boer - Telefoon (thuis) 11180
Kantoor: Theaterstraat 11 - Postbus 215

ALGEMEEN EN ONAFHANKELIJK DAGBLAD
VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Drukker: Drukkerij „De Stad" N.V.
Uitgeefster: N.V. Curacaose Drukkerij en Uitgevers Mij.
Curacao ƒ 3,— Aruba en Bonaire ƒ 3,50 p.m. (b/vooruitb.)

23STE JAARGANG — DINSDAG 5 MEI 1959 — No. 7542

Gevallenen op Aruba stijlvol herdacht

(Van onze redactie op Aruba)

ORANJESTAD, 5 mei: — Tijdens een sobere doch indrukwekkende plechtigheid heeft Aruba gistermorgen aan de voet van de aloude Willem III toren, in welks oude stenen de plaquette is aangebracht met de namen van alle Antillianen, die als gevolg van het geweld van de Tweede Wereldoorlog het leven lieten, deze doden herdacht. Evenals vorig jaar waren daar weer de erewacht van het Korps Mariniers, compleet met de „kleine kapel", de rijen met genodigden en de vele belangstellenden daaromheen. Hoewel het aantal kransen, dat aan het slot van de plechtigheid onder de bronzen plaquette tegen de fortmuur gelegd werd wat geringer was dan in voorafgaande jaren, leek ons de belangstelling van de zijde van de burgerij aanmerkelijk groter en dit was een verheugend teken: men begint in te zien, dat het goed is elk jaar een dag te bestemmen om de doden uit de verschrikkelijke laatste wereldbrand te gedenken. Laten wij hopen dat dit besef in komende jaren doordringt tot de gehele bevolking in al zijn geledingen en dat dan b.v. ook de radioprogramma's naar het karakter van deze bijzondere dag zullen zijn afgestemd.

Nadat op een signaal van tamboer en pijper de vlag op de toren halfstok gehesen was en het Wilhelmus gespeeld, kreeg tijd. Gezaghebber E. Arends het woord, die als volgt sprak.

„Twintig jaar geleden ontketende zich een oorlog dat spoedig de gehele wereld omvatte en waarin zovelen op de meest gruwelijke wijze het leven lieten. Zes jaar later kwam er aan deze strijd een einde.

Het is echter nu eenmaal zo met de menselijke natuur, dat hoezeer wij onze medemens ook beminnen.... hoe innig wij ons met onze medemens verenigd weten.... op het ogenblik dat wij beseffen dat de dood hem ons ontrukt heeft, op dat ogenblik komt ook tot ons het onverbiddelijk besef, dat degenen die zijn achtergebleven MOETEN DOORLEVEN.... velen die ons lief zijn, gaan ons vóór.... doch het leven gaat dóór.... en wij.... in gezondheid en in ziekte.... in weelde en in armoede.... in liefde of in smart.. wij leven door....

Doch, zie daar dat onder de vele verplichtingen die het leven, het dóórleven, met zich mede brengt, valt ook: het eren van onze doden. En daar zijn wij nu voor hier naar toe getreden. Op deze plaquette staan gegrift de namen van diegenen die op de Nederlandse Antillen het leven lieten in de helse strijd waaraan in 1945 een einde kwam. Zij hebben gevochten voor een betere wereld. Zij hebben gestreden voor menselijke principes, voor recht, voor vrijheid, voor democratie. En in deze strijd hebben zij het grootste offer gebracht dat een mens mogelijk is: hun leven! Daar staan hun namen, allen wier nagedachtenis wij heden eren, allen die te land, ter zee of in de luchtmacht streden en stierven voor het vaderland.... daar staat ook de naam van onze onvergetelijke, moedige Arubaanse held BOY ECURY. Hun offer is gebracht ten behoeve van ons, van onze vrijheid, van ons bestaan en onze schuld jegens hen is zo groot, dat het minste dat wij op deze dag voor hen kunnen doen is hen eerbiedig te gedenken en hen ten voorbeeld te stellen aan onze gemeenschap van heden."

Toespraak pastoor Burgemeester

De woorden die pastoor J. Burgemeester O.P. van Oranjestad hierna sprak, waren ongeveer de volgende:

„Weer roept het verleden gedachten bij ons op, nu wij door echte Vaderlandsliefde gedrongen, op dit ogenblik hulde willen brengen aan allen, die hetzij te land, op de wereldzeeën of in de lucht, hun leven hebben ingezet om ons het heilig recht van de menselijke vrijheid terug te geven.

De namen van velen van hen, die zoals zij het zelf noemden, hun plicht deden voor het Vaderland, staan nu met koude letters gegrifd in de ontelbare monumenten, opgericht tot hunne nagedachtenis. Koud is het marmer, koud ook de bronzen platen, die deze namen doorgeven aan het nageslacht, maar warm is het hart, waarmee wij hen gedenken, en op dit zo gewichtige ogenblik worden zij voor ons allen een bezieling.

Zij spreken ons van onverschrokken vaderlandsliefde.. van moedig gedragen lijden.... van een geloof dat standvastigheid waarborgt.... van een hoop ons een beter wereld te verzekeren en een opbouwende vrede te geven.

Rust en stilte is er gekomen op de slachtvelden.... een stilte die ons nog steeds brengt tot overweging en zelfingekeerdheid. Weer krijgt daardoor dan ook de innige band van vriendschap en liefde die wij met hen allen eens onderhielden een nieuwe gestalte. En dat is dan ook de aanleiding waarom wij welgemeend met een warm hart op deze dag plechtig verklaren: dat wij in naam van alle gevallenen datgene zullen doorgeven waar zij allen hun leven voor gegeven hebben.... de gedachten en het heldenlied van hun onverschrokken MOED. En bij ons zelf maken wij de gedachten levend dat zij allen de hoop op een hiernamaals hebben zien veranderen in een blijde tegenwoordigheid bij Hem die voor ons allen is de Heer van leven en dood.

Het is dan ook passend en juist aan de Eeuwige en Almachtige God op deze dag hulde te brengen omdat het leven van alle gevallenen voor hen zelf veranderd is en welzo dat de vernietiging van hun aardse verblijf een verwerving van een eeuwig tehuis bij de Algoede God betekende. Zo dan leggen wij op dit ogenblik deze gedachten neer bij de dodengedenkteken met de bede dat zij allen mogen rusten in vrede."

Toespraak ds. Jakobs

Ds. A. H. C. Jakobs van Oranjestad was de laatste spreker. Zijn toespraak kwam hierop neer:

„Wij gedenken onze doden, hen, die vielen in de strijd

De mannen van het leger, die sneuvelden bij de verdediging van het vaderland in mei. '40. De mannen van de Grebbe, de Veluwe, de Peel, Kornwerderzand.

En naast hen de strijders van de Luchtstrijdkrachten en de Marineluchtmacht, zij die trouw bleven aan hun devies:

„Wij heffen Uw wit van de
schuimende zee
en voeren het blauw van de
hemel U mee,
al kleurt zich Uw rood met ons
bloed".

Onze doden. Ook hen, die vielen niet als strijders, maar als weerloze slachtoffers bij het bombardement van Rotterdam. Burgers, mannen, vrouwen, kinderen.

Onze doden: de 100.000 Joodse Nederlanders die alleen om hun ras, als slachtoffers van een verdwaasde, misdadige mythe, werden weggevoerd, mishandeld, vermoord....

De gijzelaars, gevangen en neergeschoten om daden, die zij zelf niet bedreven hadden en waarvan zij niet wisten.

De slachtoffers van de concentratiekampen en zij, die omkwamen onder hun door bombardementen in puin gevallen huizen.

De mannen van het verzet, strijders van de zwaarste strijd, die in burgerkleren, die hun leven waagden en opgaven als een offer. Die in een wereld van haat hun leven gaven terwille van barmhartigheid bij het verbergen van vervolgden en die zich offerden in een wereld van onrecht terwille van de gerechtigheid: de gefusilleerden van de staking.

Onze doden. De mannen ook, die dezelfde strijd streden op een ander front: de mannen van het KNIL, overweldigd, maar koppig en vasthoudend doorstrijdend tot het einde. De mannen van de Marine die vielen in Straat Bandoeng en in de Javazee. Die ondergingen met hun onderzeeboten overal rond de archipel en hun taak verrichtten tot God zelf hen van hun taak onthief.

De mannen van de koopvaardij, stug hun plicht doende tot de dood. De slachtoffers van de Japanse concentratiekampen langs de dodenspoorweg, gevallen, maar niet gebroken, begraven ver van huis.

Onze doden. Strijdbare helden en ook; slachtoffers. Mensen die bewust de dood ingingen en anderen, die niet anders waren dan schapen ter slachting. Zij samen vormen: onze doden, die wij gedenken.

Hoe zullen wij dat doen? Met blijde trots om hun daden? Of met weemoed in het hart? Met haat en bitterheid tegen hen, die ons dit aandeden? Zou dat alles niet vruchteloos zijn?

Zij waren strijders, in burger en uniform: tegen de macht die zichzelf zoekt en mensen tot slaven maakt. Tegen de angst en de onderdrukking.

Zij waren de slachtoffers van de rechteloosheid en de machtswellust, van haat en rassenwaan.

Zij streden en leden in onze plaats.

Waartoe? Het geloof ziet een lijn in de geschiedenis der mensheid. De grote strijd, die doorgaat, de eeuwen lang en waarvan die strijd van '40 tot '45 een episode is: de strijd om de Gerechtigheid en de vrede. Openbaar wordt die in zijn diepte daar, waar de grote Strijder tevens het Lam der slachting is: Op Golgotha. En zijn „Waarom?" is de grote vraag en tevens het grote antwoord, ook voor onze doden.

Hun strijd is voorbij, dé strijd gaat door, tot het einde.

Hen herdenken betekent: wakker zijn, bereid tot het offer: opdat gerechtigheid zij in deze wereld en de vijand gekend worde. Waakzaamheid opdat een mensheid leven lere vrij van angst en nood, in vrijheid, die God voor ons bedoeld en die Christus voor ons verworven heeft."

Hierop werden kransen gelegd door achtereenvolgens: het Eilandgebied, het Korps Mariniers, de Koninklijke Vereniging „Onze Vloot", de PWFA, mevrouw Angelica Anthony, de Britse viceconsul R.C. Andrew, namens de consul van Panama Juan Eskildsen, door de heer O. Mingus voor de Lago, door een vertegenwoordiger van het Venezolaanse consulaat, door de Amerikaanse consul op Aruba George Moffitt, door de heer W. F. Barbour namens de Arend Petroleum Mij en namens drie anonieme personen.

Met het blazen van „The Last Post" werd de plechtigheid besloten.

76STE JAARGANG No. 100106

DINSDAG 5 MEI 1959

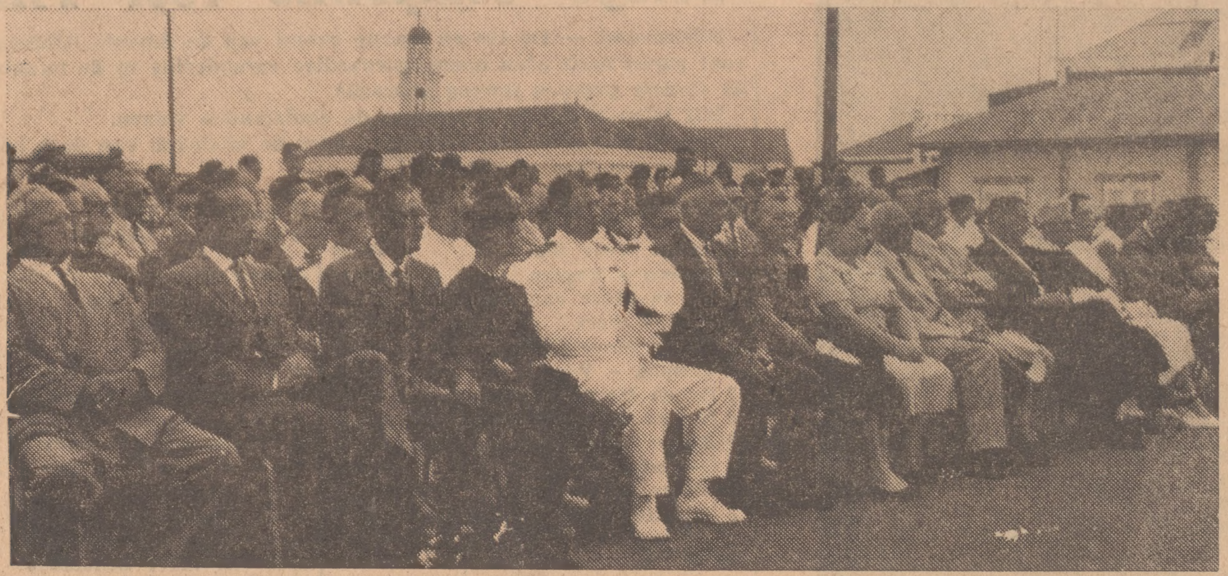
Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Uitgave: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad, Curaçao Kantoor: Conscientiesteeg: 28 - 29 Telefoon: Redactie: 23858 Advertentie: 23550 Abonnementen en Bezorging: 24399

DINSDAG 5 MEI 1959

ARUBA eerde de gevallenen

Oranjestad. — Onder een grijze hemel werden gisteren voor Toren Willem III door afgevaardigden van alle bevolkingsgroepen de gevallenen herdacht van de tweede wereldoorlog.

Het militair ceremonieel werd verricht door een erewacht van de Mariniers. Nadat de vlaggen halfstok waren gehesen en het Wilhelmus had weerklonken sprak de gezaghebber, die onder meer opmerkte, dat men voort moet gaan. Het leven gaat voort, maar legt tevens de verplichting op voor hen die bleven om diegenen te eren en te herdenken die door hun grote offers voor ons welzijn waakten. In het byzonder herinnerde spreker ook aan het glorieuze voorbeeld, dat gegeven werd door Boy Ecury. Eerbiedig wil spreker hen allen herdenken en hen ten voorbeeld stellen aan onze gemeenschap.

De Z. E. Pastoor Burgemeester was de volgende spreker en merkte onder meer op dat het marmer waarin de namen van de helden zijn uitgehouwen koud is, maar dat de liefde die voor de gevallenen blijft voortleven warm is.

Laatste spreker was de Weleerwaarde heer ds. Jacobs, die voorging in gebed.

Vervolgens werden kransen gelegd door de tijd. gezaghebber, namens het eilandgebied, door de commandant van de Marinierskazerne, de Kon. Ver. Onze Vloot, de Petroleum Workers Federation of Aruba, Mevrouw A. Anthony, de Britse Vice consul, Robert C. Andrews, de Consul Generaal van Panama, J. Eskildsen, de [illegible] Oil en Transport Co., de Consul Generaal van Venezuela, de amerikaanse consul, de firma Maduro & &Sons, de Arend Petroleum Co. en enkele partikulieren.

Met het blazen van het signaal "Taptoe" kwam een einde aan de herdenkingsplechtigheid.

Van alle overheidsgebouwen en tal van partikuliere huizen woei de vlag gisteren halfstok. Des avonds werd er twee minuten stilte in acht genomen. Het verkeer werd door de politie stilgelegd. De radiostations en kerkklokken gaven hierbij de tijd aan.

Kranslegging namens de Petroleum Workers Federation.